

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Коломийська міська рада Івано-Франківської області

Міська серпнева конференція

“Стратегічні пріоритети розвитку освіти міста та шляхи їх реалізації”

Зміни у законодавстві освіти та роль АМУ у їх забезпеченні

Людмила Мозгова,
аналітик Асоціації міст України,
кандидат педагогічних наук

Коломия - 2018

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування “Асоціація міст України” - це захист законних прав та інтересів членів АМУ в органах державної влади та підтримка й розвиток місцевого самоврядування в Україні

представляє та захищає інтереси міст у Верховній Раді, Кабінеті Міністрів та інших органах центральної влади, зокрема в МОН, ДСЯО та Мінфіні

розробляє пропозиції щодо внесення змін до законодавчої бази місцевого самоврядування та управління на місцях

розробляє законопроекти та інші нормативні акти, що стосуються життєдіяльності міст, зокрема пропозиції до Закону про Державний бюджет

надає інформаційну, організаційну та консультативно-експертну допомогу містам-членам АМУ

налагоджує зв'язки з іноземними та міжнародними організаціями, чия діяльність спрямована на вирішення проблем місцевого самоврядування

Об'єднує близько 700 громад і працює в Україні вже 26 рік

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Структура Асоціації міст України

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Секція з питань освіти Асоціації міст України

Об'єднує заступників голів із гуманітарних питань,
керівників та працівників органів управління освітою України

Голова Секції – Остапенко Галина Феліксівна, начальник управління освіти Первомайської міської ради Миколаївської області

Секретар Секції – Мозгова Людмила Анатоліївна, аналітик з питань освіти АМУ

Заходи, в яких беруть участь члени Секції

Засідання Секції 2 рази в рік. Так, у 2018 році: квітень – Луцьк, жовтень – Вінниця

Галузевий Форум 1 раз на рік

Практикум із законотворчості та адвокасі 1 раз на рік (конкурсний відбір)

Формулювання пропозицій до нормативно-правових актів на запит АМУ чи з власної ініціативи

Представлення АМУ інтересів Секції

Участь у робочих групах з розробки нормативно-правових актів (участь у розробці)

Підготовка експертних висновків до нормативно-правових актів

Участь у засіданнях Комітету ВРУ з питань науки і освіти, інших засіданнях профільних міністерств чи служб

Підготовка аналітики та пропозицій до центральних органів влади

Підготовка та поширення інформації у ЗМІ, участь у прямих ефірах, ведення галузевої платформи на сайті АМУ <http://www.auc.org.ua/galuz/osvita>

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

м. Первомайськ (березень 2017 року)

м. Чернівці (жовтень 2017 року)

м. Луцьк (квітень 2018 року)

Освіта

Про галузь
Проблеми та шляхи вирішення
Контакти

Стратегія розвитку галузі
Корисні посилання

Головна АМУ
Галуzeвий діалог

Перегляд

Редагувати

Форум: обговори з колегою

Обговори проблемні питання,
обміняйся досвідом, створи тему
для розмови

Закони: розробляй, впроваджуй

Долучись до обговорення
законодавчих ініціатив

Консультація: запитай експерта

Заповнивши анкету, отримай
консультацію експерта

Анонси

Новини

Всі новини

Аналітик АМУ взяла
участь в обласній
серпневій конференції
педагогічних
працівників
Дніпропетровської
області
28 / Серпень, 2018

Л.Мозгова на NewsOne:
Потрібно шукати
механізм як
збалансувати місцеві
бюджети та
доопрацювати формулу
розподілу освітньої
субвенції
28 / Серпень, 2018

Тести для вчителів
проводитиме УЦОЯО,
- Лілія Гриневич
27 / Серпень, 2018

У Києві проходить
Всеукраїнська
конференція «Нова
українська школа –
старт реформи, участь
громад»

Е-дайджест
"Освіта"

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Законодавче підґрунтя реформи освіти:

Прийняті нормативно-правові акти

Закон України «Про освіту» від 05.09.2017
№ 2145-VIII

Розпорядження Кабінету Міністрів України № 988-р від 14.12.2016 “Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року”

Наказ МОН від 13.07.2017 № 1021 “Про організаційні питання запровадження Концепції Нової української школи у загальноосвітніх навчальних закладах”

Очікується оприлюднення відповідно до Плану законопроектних робіт Уряду

Нова редакція Закону України “Про загальну середню освіту”
(план - квітень 2018 року; ймовірно - листопад)

Нова редакція Закону України “Про позашкільну освіту”
(вересень 2018 року)

Нова редакція Закону України “Про дошкільну освіту”
(вересень 2018 року)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Фінансування галузі освіти з Державного бюджету України у 2018 році за інформацією Міністерства фінансів України

У державному бюджеті на 2018 рік освітня субвенція врахована в обсязі **61,7 млрд. грн.**, що на 9,1 млрд. грн. або на **17,3 %** більше видатків освітньої субвенції на 2017 рік (52,6 млрд. грн.).

На 2018 рік розрахунок освітньої субвенції здійснено Міністерством освіти і науки на основі **нової формули**, виходячи з: **розрахункової кількості ставок педагогічних працівників**, яка визначена на підставі навчального навантаження; **розрахункової наповнюваності класів**; **навчальних планів**; прогнозного рівня **середньої заробітної плати вчителя** в умовах 2018 року.

У видатках освітньої субвенції враховані видатки у обсязі **6,7 млрд. грн.** на підвищення заробітної плати **вчителів** не менш, як на 25%.

Проведення додаткових корекційно-розвиткових занять, придбання спеціальних засобів та обладнання для корекції психофізичного розвитку учнів з особливими потребами - **504,5 млн. грн**

Придбання обладнання та сільськогосподарської техніки для професійно-технічних навчальних закладів - **100,0 млн. грн.;**

На підготовку кадрів у ПТУ за спеціальностями загальнодержавного значення – **119,6 млн. грн**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Фінансування “Нової української школи” з Державного бюджету України у 2018 році за інформацією Міністерства фінансів України

З метою реалізації прийнятого Закону України «Про освіту» на 2018 рік враховані видатки на підтримку проекту «Нова українська школа» у обсязі **1814,5 млн. грн.**, з них на:

забезпечення учнів початкових класів навчальними засобами та мобільними меблями – **1000,0 млн. грн.;**

підвищення кваліфікації педагогічних працівників – **386,6 млн. грн.;**

випуск підручників для учнів 1-го класу за новими освітніми стандартами – **373,3 млн. грн.;**

створення національної електронної платформи для розміщення навчальних ресурсів – **54,6 млн. гривень**

Отже, важливою є інформатизація закладів освіти, обладнання навчальних кабінетів із системою мультимедійного навчання та підключенням до швидкісного Інтернету

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Нормативно-правове забезпечення підвищення оплати праці педагогічних працівників

Постанова Кабінету Міністрів України № 974 від 14.12.2016 року “Про внесення зміни у додаток 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 року № 1298”

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2011 №373 “Про встановлення надбавки педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування” зі змінами, прийнятими від **11.01.2018 року**

Постанова Кабінету Міністрів України № 22 від 11.01.2018 року «Про підвищення оплати праці педагогічних працівників»

Підвищено з 01.01.2017 року посадові оклади педагогічних працівників **на 2 тарифні розряди**

За **престижність праці** педагогічним працівникам виплачувати **надбавку від 5% до 30%**. При цьому надбавка не менше 20% встановлюється тим керівникам та педагогам, які апробують Державний стандарт початкової освіти, а також викладають українську мову і літературу у школах з навчанням мовами національних меншин (**рішення ОМС**)

Підвищено з 1 січня 2018 року **посадовий оклад на 10%** педагогічних працівників, оплата праці яких здійснюється за рахунок освітньої субвенції. Поряд із тим, підвищення оплати праці інших педагогічних працівників планується з 1 вересня 2018 року.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Зміни у фінансуванні заробітної плати вчителів
за інформацією Міністерства фінансів України**

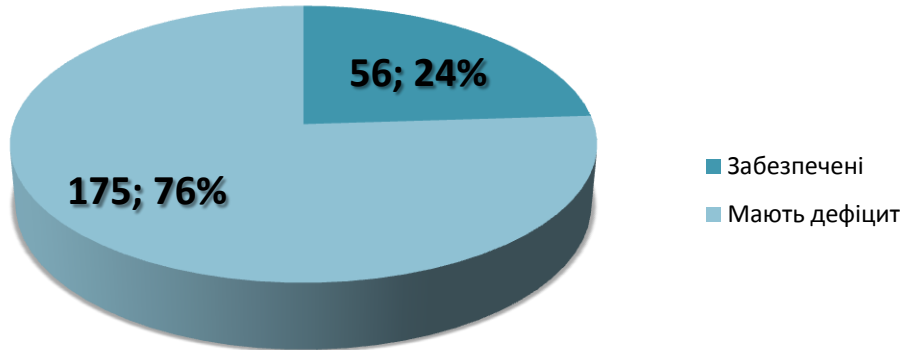
Категорія	2016	2017	2018
Без категорії	3209	4853	6303
II категорія	3775	5993	7752
I категорія	4086	6417	8301
Вища категорія	4397	6841	8849
Керівні кадри	5654	8960	11552

СТАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ:

ФІНАНСИ

**Стан забезпечення оплати праці
вчителів за кошти освітньої субвенції
в 2018 році**

За підрахунками
АМУ освітня
субвенція для міст
та ОТГ
недофінансована на
4,4 млрд. грн.

**Дефіцит субвенції у м. Коломия –
14,7 млн. грн
(за інформацією, наданою АМУ)**

**Для міст-обласних центрів дефіцит освітньої субвенції становить 16,1% при
наповнюваності 27,5 (норма – 27)**

Для міст обласного значення – 20,8% при наповнюваності 23 (норма – 25)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Щоб забезпечити виплату заробітної плати вчителів закладів загальної середньої освіти, органи місцевого самоврядування:

- Спрямовують залишки освітньої субвенції за 2017 рік
- Закривають потребу з власних надходжень місцевих бюджетів
- Окремі йдуть на порушення: нараховують заробітну плату в поточному за попередній місяць

**30% опитаних
ОМС (з 231)
дофінансовують
заробітну плату
вчителів з
місцевих бюджетів**

Наприклад:
15-30% (міста Бердянськ, Житомир, Луцьк, Новгород-Сіверський, Ужгород, Южне),
30-40% (міста Березівка, Южноукраїнськ),
44% (м. Золотоноша), **51%** (м. Київ).

**Мета - не допустити соціального невдоволення вчителів та забезпечити гарантовані
Урядом виплати**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Об'єктивні причини дефіциту освітньої субвенції
(недоліки формули розподілу освітньої субвенції):**

Формула не враховує поділ класів на групи при вивченні окремих предметів

Формула не враховує години індивідуального навчання

Не враховано реальний контингент учнів та об'єктивну потребу збільшення кількості ставок педагогічних працівників

Не враховує видатки на заробітну плату працівників інклюзивно-ресурсних центрів

Формула для міських ОТГ, на території яких є сільські населені пункти, розрахована як для міст обласного значення та не враховує розрахункову наповнюваність класів для сільської території

Недоотримання коштів у тис. грн.

Обухів – 3239,6;
Запоріжжя – 90 млн.

Конотоп – 1646,2

Запоріжжя –
17,3 млн.

Чернігів –
732,5

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

АМУ підготувала звернення до Уряду з пропозиціями:

Переглянути обсяг освітньої субвенції для міст та об'єднаних територіальних громад, які мають дефіцит коштів на заробітну плату вчителів, за показниками виконання Державного бюджету України за 9 місяців із метою збільшення обсягів освітньої субвенції для цих бюджетів.

Передбачити у бюджетному законодавстві можливість корегування обсягів освітньої субвенції протягом бюджетного періоду.

Внести до жовтня 2018 року зміни до формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами з метою усунення недоліків, викладених вище.

Спрямувати нерозподілені кошти додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я до бюджетів міст та ОТГ.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Наказом МОН № 598 від 06.06.2018 утворено міжвідомчу робочу групу з удосконалення формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами

У результаті обговорення МОН врахувало такі пропозиції АМУ:

Змінити у формулі розрахункову наповнюваність класів для міських ОТГ, у яких наявні школи, розташовані у сільській місцевості

Закласти видатки на ІРЦ:

1 варіант – в освітній субвенції (позиція Мінфіну, відповідає БКУ)

2 варіант – у субвенції на інклюзивну освіту (позиція МОНу, потребує внесення змін у БКУ)

Врахувати фактичну наповнюваність закладів загальної середньої освіти, що розташовані у сірій зоні

Врахувати поділ класів на групи при вивченні окремих предметів

Позиція МОН із інших питань:

Внести зміни до наказу МОН № 128 від 20.02.2002 у частині визначення конкретного переліку предметів, із яких здійснюватиметься поділ

Фінансування видатків на поглиблене вивчення предметів, поділ класів на групи з інших (не визначених наказом МОН) предметів покласти на місцеві бюджети, оскільки це буде власне рішення ОМС

Спрямувати 240 млн. грн на приватні школи для здобуття загальної середньої освіти у них, а також закласти кошти на інклюзію у закладах дошкільної освіти (56 млн. грн.)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Успіх реформи освіти - підготовлений учитель!

Наказ Міністерства соціальної політики України № 1143 від 10.08.2018 року «[Про затвердження професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти»](#)»

Професійний стандарт містить:

Перелік документів, що підтверджують професійну кваліфікацію

Механізм навчання та професійного розвитку

Нормативно-правову базу

Перелік трудових функцій та їх опис:

Планування й здійснення освітнього процесу

Надання методичної допомоги колегам

Оцінювання результатів роботи вчителів

Узагальнення та презентація власного пед. досвіду

Проведення педагогічних досліджень

Забезпечення і підтримка навчання, виховання, розвитку учнів

Створення освітнього середовища

Рефлексія та професійний саморозвиток

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

На виконання статей 41, 45 Закону України “Про освіту”
ЯКІСТЬ ОСВІТИ

Показники критеріїв оцінювання моделі якісної школи (на прикладі Чехії)

Концепція та рамки школи: стратегія розвитку школи пов’язана із стратегією засновника; програма школи відкрита і зрозуміла всім; конструктивна комунікація учасників освітнього процесу та їх фізична і психічна безпека; дієва співпраця із засновником та партнерами (вітчизняними та міжнародними)

Педагогічне ведення школи: оцінка освітнього процесу та управління; добрі просоціальні відносини між учасниками освітнього процесу; наявна система оцінювання педагога і регулярний зворотній зв’язок; стан матеріальних умов для навчання; план власного розвитку керівництва школи

Якість педагогічного колективу: педагоги підтверджують власну професійність документами та вмінням будувати діалог; виявляють повагу та інтерес до кожного учня; активно співпрацюють з колегами (запрошують до себе на уроки); стимулюють активне врядування учнів; здійснюють регулярну самооцінку

Навчання: педагоги стимулюють та мотивують учнів до критичного мислення; застосовують різні форми і методи роботи; підтримують позитивний мікроклімат у класі; враховують індивідуальний розвиток учнів; сприяють самооцінюванню та взаємооцінюванню учнів; сприяють їх адаптації у соціумі

Результати навчання учнів: системна і постійна оцінка розвитку кожного учня; вивчення відповідності результатів навчання навчальним програмам; учні громадсько активні; школа відстежує успішність випускників;

Підтримка учнів у навчанні: при прийомі та переході на навчання переваги нікому не надаються; створюється інклюзивний освітній простір; відсутні стереотипні оцінки учнів

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ДСЯО України розробила проект
Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти

Плановий (1 раз на 10 років)

**Інституційний
аудит**

Позаплановий (на частіше 1
разу у 2 роки)

Етапи інституційного аудиту:

- 1. Підготовча робота:** формування експертної групи; надсилання керівнику закладу освіти повідомлення про аудит; ознайомлення зі звітом діяльності закладу освіти;
- 2. Робота експертної групи у закладі освіти.**
- 3. Підготовка експертною групою акта перевірки.**
- 4. Заповнення керівником закладу анкети оцінювання.**
- 5. Підготовка головою експертної групи звіту про проведення аудиту, проекту висновків та рекомендацій.**
- 6. Підготовка керівником закладу обґрунтованих заперечень (у разі їх наявності) до проекту висновків та рекомендацій.**
- 7. Підготовка головою експертної групи висновків та рекомендацій.**

Строк роботи експертної групи у закладі **не більше 10 робочих днів** (може становити й 5 робочих днів для закладу, де працює не більше 50 працівників)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ПРОЕКТ ЗАКОНУ УКРАЇНИ “Про повну загальну середню освіту”

Відповідає Закону
України “Про освіту”

Що нового у
законопроекті?

АМУ увійшла до
складу робочої
групи

Педагогічна інтернатура для осіб, які не мають досвіду педагогічної діяльності (протягом року навчаються) + доплата для педагога-наставника

Відкриття класів з поглибленим вивчення окремих предметів **погоджується засновником**

Усі учні наприкінці кожного рівня освіти одержують відповідно **свідоцтва** про початкову, базову та повну загальну освіту (атестатів не буде)

Удосконалюються умови здобуття освіти для дітей з особливими потребами, планується **введення посад асистента вчителя та асистента дитини (тьютора)**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ЗМІНИ У СИСТЕМІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (за матеріалами МОН)

Нова модель фінансування позашкільної освіти (планується введення вичерпного ваучера з переліком послуг, дитина обирає заклад освіти, а держава туди перераховує кошти)

Нова система моніторингу якості позашкільної освіти

Визнання результатів позашкільної освіти. Розглядається можливість зарахування результатів позашкільля у школах – такі можливості відкриває новий Закон «Про освіту»

Модернізація змісту позашкільної освіти. Так, планують оновити програми у позашкільних закладах, розширити напрямки гуртків тощо.

Ринкова конкуренція у позашкільлі. У її межах заклади позашкільної освіти зможуть розширювати спектр своїх послуг.

На сайті МОН проект змін
до ЗУ “Про позашкільну
освіту” (обговорення до
06.09.2018)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Людмила Мозгова, аналітик Аналітичного центру
ВА ОМС “Асоціація міст України”, кандидат
педагогічних наук

mozgova@auc.org.ua

Адреса сайту: <http://www.auc.org.ua/galuz/osvita>

вул. Січових Стрільців, 73, 12 поверх,

м. Київ, 04053

тел./факс +38 044 30 82; 486 30 82